



45 § Vesihuollon operointiyhteistyön pilottihanke

Iisalmen Vesi -liikelaitoksen johtokunta 27.8.2025 § 45

Vesilaitoksen johtajan päätösehdotus

Iisalmen Vesi-liikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Iisalmen kaupunki ei tässä vaiheessa lähde mukaan vesi- ja jätevesihuollon operointiyhteistyön pilottihankkeeseen. Pilottihankkeen toteuttamisedellytykset ovat merkittävästi muuttuneet Lapinlahden kunnan kesäkuussa tekemän päätöksen myötä. Lapinlahden kunnan päätös ei mahdollista operointiyhteistyön toteuttamista Ylä-Savon Vesi Oy:n alaisuudessa. Mikäli pilottihanke halutaan edelleen toteuttaa, edellyttää se uusia selvityksiä mm. sen suhteen, minkä organisaation alaisuudessa yhteistoiminta olisi järkevintä toteuttaa ja kuinka tämä toiminta tulisi käytännössä organisoida.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

vesilaitoksen johtaja Samuli Hujanen, p. 040 572 6400
käyttöpäällikkö Tomi Autio, p. 040 572 9596
vesihuoltoinsinööri Neea-Maaretta Honkonen, p. 040 670 8835
toimialajohtaja Kari Nissinen, p. 040 669 1005

Ylä-Savon alueen kunnat ovat selvittäneet vesihuollon yhteistyömahdollisuuksia useissa eri selvityksissä. Vuosina 2020 ja 2022 valmistuneissa operointiyhteistyöselvityksissä tultiin johtopäätökseen, että vesi- ja jätevesihuollon operointitehtävät olisi tulevaisuudessa järkevää yhdistää Ylä-Savon alueella ja tämä operointiyhteistyö olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa Ylä-Savon Vesi Oy:n alaisuudessa. Selvitysten mukaan kuntien vesi- ja jätevesihuoltolaitosomaisuus ei kuitenkaan siirtyisi Ylä-Savon Vesi Oy:lle vaan jäisi edelleen kuntien omaisuudeksi. Operointiyhteistyön toteuttaminen Ylä-Savon Vesi Oy:n alaisuudessa edellyttäisi kuitenkin muutoksia Ylä-Savon Vesi Oy:n osakassopimukseen ja yhtiöjärjestykseen, kun yhtiön toimiala jatkossa laajentuisi talousveden tuottajasta ja tukkumyyjästä myös vesi- ja jätevesihuollon operatiivisten ja hallinnollisten palveluiden tuottamiseen ja myyntiin kuntien vesihuoltolaitoksille.



Operointiyhteistyön edistämistä on esitelty eri tilaisuuksissa ja myös käsitelty alueen kuntien luottamuselimissä. Ylä-Savon Vesi Oy:n osakaskunnista operointiyhteistyön käynnistämisen kannalla ainakin pilot -tyyppisesti ovat olleet Sonkajärvi ja Vieremä, joissa on tehty asian suhteen myös myönteiset hallinnolliset päätökset (Sonkajärven kunnanvaltuusto 10.06.2024 § 32 ja Vieremän kunnanvaltuusto 9.9.2024 § 42).

Myös Kiuruvesi on hyväksynyt Ylä-Savon Vesi Oy:n osakassopimukseen tehtävät lisäykset, jotka mahdollistavat Ylä-Savon Vesi Oy:n aloittamaan operointipalveluiden tuottamisen Ylä-Savon Vesi Oy:n osakkaiden omistamille vesihuoltolaitoksille, jotka kukin päättävät itsenäisesti operointipalveluiden hankkimisesta ja palvelusopimuksen tekemisestä Ylä-Savon Vesi Oy:n kanssa (Kiuruveden kaupunginvaltuusto 17.6.2024 § 19). Kiuruveden osalta on viestitetty, että Kiuruvesi voisi mahdollisesti liittyä yhteisten operointipalvelujen piiriin myöhemmin, kunhan kokemusta yhteistoiminnasta on karttunut.

Iisalmissa asia ei vielä aiemmin ole ollut päätöksenteossa, mutta suhtautuminen yhteistyömahdollisuuksiin on ollut pääsääntöisesti positiivista. Kuitenkin eräät yhteistyötoimintaan liittyvät seikat, kuten esimerkiksi työnjohdolliset ja päivystykseen/varallaoloon liittyvät kysymykset sekä kuntiin jäävän vesi- ja jätevesihuolto-omaisuuden hallintaan liittyvät kysymykset vaativat kuitenkin vielä pohtimista ja ratkaisemista. Tätä problematiikkaa esitellään ja käydään tarkemmin läpi kokouksessa.

Lapinlahden kanta yhteistyön käynnistämiseen on kuitenkin kielteinen. Lapinlahden kunnanhallituksen päätöksessä (2.6.2025 § 115) todetaan, että Ylä-Savon Vesi Oy:n osakassopimukseen ehdotetut muutokset laajentaisivat Ylä-Savon Vesi Oy:n toimialaa, mikä kasvattaa yhtiön henkilöriskiä ja operatiivisia riskejä. Muutokset mahdollistavat Ylä-Savon Vesi Oy:n aloittamaan operointipalveluiden tuottamisen (operointiyhteistyöpilotti) osalle Ylä-Savon Vesi Oy:n osakkaiden omistamille vesihuoltolaitoksille, jotka kukin päättävät itsenäisesti operointipalveluiden hankkimisesta ja palvelusopimuksen tekemisestä Ylä-Savon Vesi Oy:n kanssa. Koska Lapinlahden kunta ei ole operointiyhteistyöpilotissa mukana, ei Lapinlahden kunta omistajana halua kantaa yhtiön kasvavia henkilöstö- tai operatiivisia riskejä, vaan operointiyhteistyö halukkaiden kuntien kesken tulee toteuttaa muuten, kuin Ylä-Savon Vesi Oy:n kautta. Selvitysten jälkeen myös niille omistajille kohdistuvia riskejä, jotka eivät ole operoinnissa mukana, ei ole sopimuksin mahdollista rajata kokonaan pois. Lapinlahden kunta ei näin ollen ole hyväksymässä muutoksia osakassopimukseen, jotka mahdollistaisivat Ylä-Savon Vesi Oy:n aloittamaan operointipalveluiden tuottamisen



(operointiyhteistyöpilotti).

Vaikutusarviointi

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakkoarviointimenettely

- pitkävaikutteinen
- strategian mukainen päätös

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Tekninen lautakunta

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto